

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2025

2nd Year, 2nd Semester

SANSKRIT

Subject Code : SANS/PG/4.5A

[MODERN SANSKRIT LITERATURE]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. (क) विंशतकस्य कतिपयानां संस्कृतनाट्यानां विषयवैचित्र्यमुल्लिख्य तेषां नाट्यानाञ्च विशेषतात्पर्यं विविच्यताम्। 10

अथवा

(ख) महामहोपाध्यायस्य हरिदाससिद्धान्तवागीशस्य आधुनिकसंस्कृतसाहित्यस्य कृतीः, आश्रित्य प्रवन्ध एकः सारत आलेखनीयः।

2. बङ्गानुवादेन समं व्याख्या संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च कार्या। 5
(क) यदि अस्य कृते न सिद्धेः, तव कृते अहं यत्नेन रक्षिष्यामि।

अथवा

(ख) देवि प्रसीद विनिवाद्य ते विपञ्चीं मातर्विबोधय भृशं मम चित्तवृत्तिम्।

3. प्रश्नत्रितयस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च प्रदेयम् — 2+2+2=6

(क) 'मम मत्स्यभोजनं चिराय स्तब्धम्' — मत्स्यभोजनं कस्याः स्तब्धं भविता? मत्स्यभक्षणस्तब्धस्य कारणं किम्?

(ख) 'दरिद्र-दुर्दैवम्' इति नाट्यस्य नान्दीश्लोकस्य निहितार्थो लेखनीयः।

(ग) को वक्रेश्वरः?

(घ) 'द्वारि द्वारि निवारितोऽपि विचरन् हा!' — का व्यञ्चनात्र प्रस्फुटिता?

(ङ) 'स्मयितं हसितं निरीक्षितं क्रमहीनं बहु जल्पितं मुहुः' — इत्यत्र केन को विषय उल्लिखितोऽस्ति?

(च) 'नयने नयने पिपासुतागतिरद्य प्रगतासुतां गता' — तात्पर्यं लेख्यमस्य?

4. सिद्धेश्वरचट्टोपाध्यायस्य रेवाप्रसादद्विवेदिमहोदयस्य वा काव्यान्यवलम्ब्य एको लघुनिबन्धो विरचनीयः। 5

5. चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं प्रदेयम् —

1×4

- (क) 'कलापिका' केन विरचिता? किम्प्रकारकं काव्यमिदम्?
- (ख) नारीचरित्रमवलम्ब्य नाट्यद्वयस्य नाम लिख्यताम्।
- (ग) 'हास्यमञ्जरी' इति ग्रन्थः केन प्रणीत? ग्रन्थमध्ये किम्प्रकारकाणि काव्यानि विद्यन्ते ?
- (घ) पण्डिता-क्षमाराड-रचितस्य नारीसमस्याश्रितप्रबन्धद्वयस्य नाम लिख्यताम्।
- (ङ) सूक्तिमुक्तावलीति कीदृशं काव्यम्? कति श्लोकसमन्वितं काव्यमिदम्?
- (च) 'यत्र नार्यस्तु दहन्ते तत्र रमन्ते राक्षसाः' — केन कस्मिन् ग्रन्थे कथितम्?

★ ★ ★